

Kifejtendő kérdések:

- 1.) Ábrázolja, hogy az 1-dimenziós szoros kötésű közelítésben milyen az elektronok lehetséges energia-szintjeinek szerkezete nagyon nagy rácsávolság esetén és rajzolja fel (az előző mellé) azt is, hogy miként módosul a spektrum, ha csökkentjük az atomok távolságát? Jelölje be a modell paramétereit! Az ábra segítségével egy mondatban ismertesse, hogy mi határozza meg, hogy egy anyag fémes vezetést mutat, vagy félvezetőként viselkedik.
- 2.) Kétdimenziós szabad elektronokra vonatkozó sématisz ábrán vázolja, hogy külső elektromos tér hatására hogyan változik meg a Fermi-„gömb” (Fermi-kör) ballisztikus transzport, illetve makroszkopikus transzport esetén! Mi az eltérés oka?
- 3.) Értelmező ábra segítségével ismertesse a MEMS giroszkóp működését! (Mit érzékel és milyen detektálási eljárással?)
- 4.) Rajzolja fel a másodfajú szupravezetők H-T fázisdiagramját és jelölje be a Meissner-fázis és a vortex-fázis tartományát? Miben különbözik és miben hasonló a két tartomány? Vázlatosan ábrázolja a szupravezető vortex szerkezetét, a szupravezetőkre jellemző karakterisztikus méretek feltüntetésével!

Teszt:

1. A szabad elektronrendszert leíró Sommerfeld-modellben

☒	az elektronokat impulzusuk szerint különböztetjük meg
☐	az elektronokat helyük szerint különböztetjük meg
☐	az elektronállapotok betöltése Bose-Einstein statisztikát követ
☒	az elektronállapotok betöltése Fermi-Dirac statisztikát követ

2. Fémekben a kis energiával gerjeszthető elektronok száma

☒	a hőmérséklettel arányos
☐	a hőmérséklet négyzetével arányos
☐	a hőmérséklettel fordítva arányos
☐	nem függ a hőmérséklettől

3. A Fermi-energia

☒	a kémiai potenciál értéke $T=0$ hőmérsékleten
☐	a vezetési sáv teteje
☐	az elektronok átlagos energiája
☒	az alapállapotban a legmagasabb energiájú betöltött elektronállapothoz tartozó energia

4. A fémekre vezetési elektronjainak mágneses szuszceptibilitása (a Pauli szuszceptibilitás)

☐ A	az elektronok köráramához tartozó mágneses momentumtól származik
☒	az elektronok spinjétől származik
☐ C	diamágneses
☒	paramágneses

5. Egy intrinsic félvezetőben

☒	az elektronok száma megegyezik a lyukak számával
☐ B	a Fermi-felület $k_B T$ szélességű tartományában lévő elektronok gerjeszthetők
☐ C	csak az elektronok vezetnek
☐ D	csak a lyukak vezetnek

6. A fémekben a Fermi-energia nagyságrendje.

☐ A	μeV
☐ B	meV
☒	eV
☐ D	keV

7. A szoros kötésű közelítésben

☒	a sáv szélesség függ az atomok távolságától
☐ B	a diszperziós reláció kvadratikus
☐ C	a hullámfüggvényt síkhullámok lineáris kombinációjával állítjuk elő
☒	a tiltott sáv értékét az atomi nívók távolsága és az átfedési integrálok határozzák meg

8. Egy p-típusú félvezető kiürülési tartományában

☒	a lyuk típusú töltéshordozók száma megegyezik az akceptor atomok számával
☐ B	a lyukak száma megegyezik az elektronok számával
☒	az ellenállás gyengén hőmérsékletfüggő
☐ D	az ellenállás exponenciálisan függ a hőmérséklettől

9. A Bloch-tételnek megfelelő hullámfüggvény

☒	egy rácsvektorral történő eltolás esetén csak egy fázisfaktoral változik
☐ B	periodikus (egy rácsvektorral történő eltolás esetén nem változik)
☒	abszolút-értéke periodikus
☒	abszolút-értékének négyzete periodikus

10. Egy ballisztikus vezetőben

☒	A az ellenállást nem függ a vezeték hosszától
☐	B a rugalmatlan ütközések révén kialakul a termikus egyensúly
☒	C nincs kölcsönhatás a vezeték anyaga és az elektronok között
☐	D az elektronok rugalmas ütközésekkel hatnak kölcsön a vezeték anyagával

11. Egy mezoszkopikus vezetőben

☒	A fáziskoherens transzport valósul meg
☐	B a fajlagos ellenállást a rugalmas ütközések határozzák meg
☒	C az elektronok rugalmas ütközésekkel hatnak kölcsön a vezeték anyagával
☐	D az ellenállás arányos a vezeték hosszával

12. A makroszkopikus transzport során

☒	A termikus egyensúly alakul ki
☐	B csak rugalmas ütközések történnek
☒	C mindenképpen történnek rugalmatlan ütközések
☒	D az elektronok terjedése inkoherens

13. A III-V (pl. GaAs) típusú félvezetők jellemzője

☒	A a direkt tiltott sáv
☒	B az inverziós szimmetria hiánya
☐	C tisztán kovalens kötéstípus
☐	D tisztán ionos kötéstípus

14. A HDD olvasófejben a két mágneses domén közül csak a merevlemezhez közelebbi domén billeg, mert

☐	A a másik domén mérete nagyobb
☒	B a másik domén egy antiferromágnésre van növesztve
☐	C a másik domén távolabb van
☐	D a másik domén hiszterézise nagyobb

15. Az adaptív Cruise Control működési elve

☒	A mikrohullám visszaverődésének detektálása
☐	B ultrahang visszaverődésének detektálása
☐	C time-of-flight (TOF)
☒	D Doppler-effektus

16. A kvantum-pötty nívószerkezet függ

☐	A) az alagútáram értékétől
☒	B) az elektron töltésétől
☒	C) a pötty kapacitásától
☐	D) a Fermi-energiától

17. A vas ferromágnesessége

☒	A) a vezetési elektronoktól származik
☐	B) a vas atomok 3d elektronjainak spinjétől származik
☒	C) spin-függő sávok eltolódásától származik
☐	D) a vas atomok 3d elektronjainak pályamomentumától származik

18. A MEMS technológiával készült három-tengelyű giroszkóp

☐	A) detektált jele arányos az elfordulással
☒	B) rezgő alkatrészeket tartalmaz
☒	C) kapacitív jelet detektál
☒	D) detektált jele arányos a szögsebességgel

19. Az elsőfajú szupravezető jellemzője a

☒	A) Meissner-effektus
☒	B) zérus ellenállás
☐	C) nagy paramágneses szuszceptibilitás
☐	D) vortex-fázis

20. A szupravezető vortex

☐	A) elsőfajú szupravezetőkben figyelhető meg
☒	B) másodfajú szupravezetőkben figyelhető meg
☒	C) egy fluxuskvantumot hordoz
☒	D) méretét a mágneses behatolási hossz határozza meg